

Transfusie bij ongevallen en / of rampen buiten het ziekenhuis.

2012

Inleiding:

Een Mobiel Medisch Team (MMT) bestaat uit een arts (chirurg of anesthesist en uit een gespecialiseerde verpleegkundige. Een MMT wordt door de centralisten van de Centrale Post Ambulancediensten (CPA) ingezet op basis van een 112-melding. Een MMT verleent ter plekke specialistische acute medische zorg aan slachtoffers van ernstige ongevallen en / of rampen, samen met de ambulancedienst en meestal gecoördineerd door een officier van dienst.

Cruciaal bij de eerste opvang is dat het MMT zo snel mogelijk ter plaatse is (het zgn "golden hour"). Nederland beschikt hiertoe over vier Traumahelikopters, waarmee het MMT naar de plek van het ongeval / ramp per helikopter wordt vervoerd (standplaatsen: Amsterdam, Groningen, Nijmegen en Rotterdam).

Enkele keren per jaar wordt door de arts van een MMT beslist, dat een bloedtransfusie op locatie noodzakelijk is. Dit protocol beschrijft de handelswijze bij transfusie bij ongevallen en / of rampen buiten het ziekenhuis.

Lijst met afkortingen:

CPA Centraal Post Ambulancediensten

HTT: Helicopter Trauma Team

MMT: Mobiel Medisch Team

Handelswijze:

1. De arts van het MMT beslist, dat een bloedtransfusie met ongekruid bloed ter plekke noodzakelijk is.
2. De officier van dienst neemt contact op met het bloedtransfusielaboratorium van het dichtstbijzijnde ziekenhuis en plaats de bestelling voor ongekruid erythrocytenconcentraten. De officier van dienst geeft het telefoonnummer door waarop hij / zij te bereiken is.
3. De arts of andere medewerker van het MMT neemt (indien mogelijk) - per patiënt - twee EDTA-buizen af voor T&S. Op elke buis worden de identificatiegegevens van de patiënt vermeld (voor zover bekend). Bij meerdere patiënten worden de buizen tevens paarsgewijs genummerd en wordt de betreffende patiënt met het corresponderende nummer gemarkeerd. Dit kruisbloed bespoedigt de procedure bij latere levering van bloedproducten en kan mogelijke incompatibiliteit snel opsporen.
4. Het kruisbloed wordt door politieagent / ambulanceverpleegkundige overgedragen aan het bloedtransfusielaboratorium dat bloedproducten levert. De agent / ambulanceverpleegkundige krijgt het gevraagde aantal ongekruid bloedproducten mee. De bloedproducten worden vervoerd in een gevalideerde koelbox of gekoeld systeem.
5. Het bloedtransfusielaboratorium bepaalt de bloedgroep van de patiënt(en) en verricht direct: 1) de screening op irregulaire antistoffen en 2) de (elektronische/serologische) kruisproeven met het bloed van de patiënt(en) en alle uitgereikte eenheden. Bij een positieve screening wordt direct contact met de officier van dienst opgenomen en wordt advies t.a.v. transfusie gegeven.
6. De arts van het MMT neemt - nadat de acute zorg is verleend - contact op met het bloedtransfusielaboratorium dat bloedproducten heeft geleverd en vermeldt naar welk ziekenhuis(zen) de patiënt(en) vervoerd worden / zijn. Indien bekend geeft de arts van het MMT bij meerdere patiënten per opgegeven buisnummer de patiëntgegevens door.
7. Het bloedtransfusielaboratorium dat de bloedproducten heeft geleverd neemt vervolgens direct contact op met het laboratorium van het ontvangend ziekenhuis voor uitwisseling van lab gegevens en gegevens over geleverde bloedproducten.

8. Bij aankomst van de patiënt worden de resterende bloedproducten, plus de lege bloedzakken, aan het transfusielaboratorium van het ontvangende ziekenhuis overgedragen. Vermeld voor zover mogelijk op de lege bloedzakken de identificatiegegevens van de patiënt; naam en geboortedatum.
9. De getransfundeerde bloedproducten worden expliciet gedocumenteerd in het registratiesysteem van het MMT; neem daarbij de productnummers van de toegediende bloedzakken (nummer etiket links boven) over.
10. Ook de indicatie en eventueel opgetreden transfusiereacties worden vastgelegd in het registratiesysteem van het MMT en gecommuniceerd met het transfusie lab van het ontvangende ziekenhuis.
11. Het transfusielaboratorium dat de bloedproducten heeft geleverd wordt door het transfusie laboratorium van ontvangend ziekenhuis gebeld: de persoonsgegevens worden doorgegeven i.v.m. de registratie (koppeling van product en patiënt); vermeld daarbij of eenheden inderdaad zijn toegediend en zo mogelijk ook het verzekeringsnummer en de verzekeringsmaatschappij. Dit in verband met de financiële afhandeling.